

SZERKESZTŐSÉG BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY eszéprodamli főmunkatára.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon-száma 706.

Mai számunk főbb közleményei: Vezércikk: A küzdelem lényege. Irta: Ifj. Ábrányi Kornél.

A megoldást még késlelteti, fényes igazolása ennek a politikának. Az erő, melyet a nemzet a Deák-politika alapján gyűjtött, elérkezett ama stádiumhoz, hogy egy lépéssel kitolja a létező jogok határait.

István és a mögötte álló szabadelvű párt művelnek, az már túl megy azon, a mit a meggyőződésük jóhiszeműsége, vagy a következetesség erkölcsi hatalma fedezni képes lehetne.

mozgásában egész erejét kifejezhetné. Ezt jól tudja a többség s jól érzi az egész nemzet.

mondani. Kevésbé tájékozott a közönség a felől, hogy mely időpontra várható a kormány pénzserkenyének kiürülése.

A küzdelem lényege.

Lassanként tisztulni kezd az eszme-zavar s áttekinthetjük annak a Deák-politika lényegét, melyet gróf Tisza István minden áron le akar foglalni magának és a szabadelvű pártnak s melyről életének végső szakában Kossuth Lajos is úgy nyilatkozott, hogy: »az akták a fölött még nincsenek lezárva«.

Semmi nem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a kik a nemzet többségének mai kialakulását pusztá véletlenségnek mondják, nem merik ez iránt a nemzetet újból megkérdézni. Es ki merne ma már abban kételkedni, hogy a nemzeti akarat, úgy, a mint ma ki van alakulva, utjában nem fog megállni, míg célhoz nem ér.

A koalíció nem pillanatnyi alakulás, s a lefolyó választások eredménye nem a véletlen műve; az az előny, melyet a koalíciós többség a nemzet vezetésében magához ragadott, nem a pusztá szerencse ajándéka.

Ebben rejlik a nemzeti ellenállás szívóssága; ebben az elszántság: végig küzdeni a harcot, az alkotmányos megoldásig. Nem a korona kapitulációját jelenti ez, hanem csak annak manifestálását, hogy eddigelg rossz tanácsadókra hallgatott, akik a koronát félrevezették.

Német félhivatalosa után egy igyekszik erejét venni a rája nézve kellemetlen tényeknek, hogy attól a férfitől, aki az Egyetértésben nézeteit elmondotta, minden képességet és hivatottságot megvon.

A Deák-politika lényege, hogy nem kapott möhön a véletlen által nyújtott előnyök után; s éppen ez okból nem zsákmányolta ki az 1866-ki katasztrófát, mely Ausztriát Königráznál érte. Amit a véletlen szerencse nyújt — ugymond Deák — azt a véletlen balsors vissza is veheti.

De midőn a nemzetnek ez iránt már semmi kétsége nem lehet — az osztrák körökre is, éppen a mai nemzeti ellenállásból folyólag, egy nagyon komoly tapasztalás várt. A császári hatalom képviselőinek érzéniök kell, hogy ők az európai befolyás, Ausztria konszolidációjának feltételeit sokkal nagyobb mértékben köszönhetik Magyarországnak, mint a quóra arány.

Nem a véletlen szerencsének möhő és a következményekkel nem törődő kizsákmányolása tehát az, a mit a koalíció képvisel — hanem az alkotmány integritásának életkérdése. Ez az életkérdés éppen azért kulminál a katonai kérdésben, mert századok óta mindig ez a pont volt az, melyben a nemzet sohasem tudta a maga törvényes jogait érvényesíteni.

A válság.

A politikai események elejére ma az a kérdés került, amelyet az Egyetértés hasábjain egyik igen előkelő pénzügyi tekintélyesség fejtegetett. Ez a kérdés: a kormány pénzügyi helyzete.

Mindez azonban nem változtat azon a faktumon, hogy a kormány még ebben az esztendőben oly pénzügyi zavarba jut, hogy onnan semmi-féle hatvággással nem fog tudni kiszabadulni. A törvényhatósági bizottságok határozatainak megsemmisítésével csak háfartalan gyöngességet szeretné leplezni.

Az Egyetértés tárcaja

Egy ember, akit nem ismertünk.

— Az Egyetértés eredeti tárcaja. — Irta: Benedek János.

Vannak emberek, akikről azt képzéljük, hogy ismerjük őket. Előttünk áll alakjuk, ismerjük gondolkozómódjukat, eszök járását; elejtett szavaikból, külső megjelenésükből következtetést vonunk lelki világukra; azt hisszük, hogy kutató tekinteteink — mint a Röntgen-sugár — egész a veséjükig hatol; — úgy áll előttünk az egész ember, mint megjellett talány, a mihez nem is kell valami nagy fejtezés: — s egyszerre csak be kell vallanunk, hogy mi ezt a jól és alaposan ismertnek vélt emberünket tulajdonképen nem ismertük, vagy félreismerjük, hogy egyáltalában nem az, a kinek gondoltuk.

ket, mig teljesen egygyé lesz a jó anyafölddel. Porból lettél és porrá lészel! — mondja az irás; s mig a hívők lelke fönn a menybéli magasságokban nyer szebb és dicsőbb örök életet, addig hívők és hitetlenek teste egyaránt itt lenn a földön, az anyag-csere örök forgandóságában találja meg a halhatatlanságot.

Mi csak nemzeti ünnepnapokon parádézunk magyar díszben: Rigó Ferencz magának akart mutatkozni a sivár hétköznapok szürkéségében is. Azt tartotta szem előtt, hogy madarat tolláról, meg hogy ruha: tisztesség.

Megmutatta. A levelezim így szól: »Dr. Vázsonyi Vilmosnak urhölgynek.« Se »tekinetes«, se »nagyságos«, a mit egészen helyeselttem. Ellenben kifogást emeltem az »urhölgy« kifejezés ellen, mert helyesnek és megfelelőnek ezt állítottam: »asszony«. S tagadásba vettem, hogy a feleségnek joga volna a férje »dr.«-i czimének használatára.

Egy kis szó-vita után eltávozott Vilmos barátom. — Mit disputáltál azzal a nihilistával? — kérdezi Rigó. Elmondtam. — Noked van igazságod, de csak félig. A feleségéhez melegebben kell irni az embernek még a leveleiben is. Ezzel megmutatta a maga levetét, ez a czimzés volt rajta: »Rigó Ferencznek asszony kedves feleségemnek szeretettel«.

Mikor e sorok napvilágot látnak: a gothai halott-hamvasztó kemenczében a mindent megtisztító tűz magásra csapkodó lángjai egy magyar országgyűlési képviselő holttestét fogják rövid pár óra alatt felperzselti: s abból a hatalmas, daliás szép magyar emberből nem marad egyéb, csak egy pár marék hamu.

Am legyen akárki bármily véleménynyel megholdogult öreg bajtársunk e meglepő végső rendelkezése felől: engem lelkeim melyeig meghat ez a modern gondolkodásra való elhatározása; s bár életében is mindig tisztelettel viseltetem jellemztlenségét, elvűsége, magyaros egyénisége iránt, most az őszinte csodálat érzésével is adózom emelkedett lelkületének s önmagamnak tett bizonyos szemrehányással küldöm önökön a hősánatkérésemet: »Feri bátyám, hisz én téged idáig nem is ismertelek!«

Ennek a regementnek volt rendületlen harcosza Rigó Ferencz is, kinek szinmagyar volt belseje, külseje egyaránt. Egyenesre fent bajuszánál csak a jelleme volt egyenesebb s ezüst sarkantyújának csendesénél csak lelkének harmoniája volt tisztább.

Nem lehet ezt tragikusan venni; hiszen erről tartja azt a magyar ember, hogy egy szivből jött őszinte magyaros káromkodás kedvesebb a jó Isten előtt egy farizeus imádkozásnál.

Czigány-muzsika mellett kinyílt olykor-olykor jó kedvének virága s előszedgette a szebbnél szebb régi magyar nótákat. Mert szerette a dalt, a költszetet. És pedig nemcsak a magyar széprodalom, hanem az ókori klasszikusokat is, melyekben teljes jártassággal bírt. Sokan nem tudták ezt felőle, azt sem, hogy bírói vizsgát tett alapos készütséggel férfi volt jogi, politikai, mezőgazdasági téren egyaránt.

A pietisták és farizeusok égre forgatott szemekkel fejezik ki megbotránkozásukat a pogány barbarizmus fölött, mert keresztény embernek csak a lelke jut ideig-óráig a purgatórium tisztító tűzébe, mig a menybéli könyörületeség meghallgatja az elhunyt lelkéért megrendelt kegyes imákat s megadja számára az örök megdicsőülést és lelki üdvözülést; — teste azonban odalenn kell, hogy elföldelve porladozzék, mig kiszívja belőle a sárga homok az életnedvet.

Ami másoknak az egész országnak csak muló divat volt, semmi más: Rigó Ferencz azt magára nézve el nem hanyagolható hazafias kötelességnek tekintette s hű maradt a magyar viselethez akkor is, mikor a divát szeszélye, a változott új idők szelleme keresztülgázolt fölőtte s a szép magyar viselet az elavult dolgok lomtárába jutott.

Ami másoknak az egész országnak csak muló divat volt, semmi más: Rigó Ferencz azt magára nézve el nem hanyagolható hazafias kötelességnek tekintette s hű maradt a magyar viselethez akkor is, mikor a divát szeszélye, a változott új idők szelleme keresztülgázolt fölőtte s a szép magyar viselet az elavult dolgok lomtárába jutott.

A nyári obstrukció idején történt. A képviselőház olvasó-szobájában ültünk hárman: Rigó Ferencz, Vázsonyi Vilmos, meg e sorok írója. Szalmaözegek voltunk mind a hárman s leveleket írunk családunkhoz. Majdnem egyidőben lettünk készen, még csak a borítékok megzimezése volt hátra. Kíváncsi voltam, hogy a demokráciában egyik vezérem, Vázsonyi barátom, milyen czimzést használ, mikor a feleségének ír.

Egy halálig hű, kitartó katonával megfogott a Kossuth regementje. A gothai halottgőz kemenczének tisztító lángjai elhanyasztják ugyan Rigó Ferenczet, de emléket nemcsak a bajtársi és baráti kegyelet őrzi meg, hanem az az eszme is, melynek felkarolására halála után felemelő példát mutatott.

törvényhatóság, már előre készül ki-mondani, ha néhan határozatait a kormány megsemmisítene, ez a megsemmisítés erélytelen. Papirosból van tehát az a kard, a melylyel a belügy-miniszter vagdalkozik. Pestmegyéhez intézett leiratában szofizmákkal próbálja elpalástolni a törvény világos rendelkezéseit, a melyek szerint az országgyűlés jóváhagyása nélkül unjonczhoz és adóhoz a kormány nem juthat, Ez tiszta sor. És, ha Kristóffy belügyminiszter elhomályosítani is akarja, a törvényhatóságok nem nyújthatnak neki ehhez segédkezet. Ennélfogva előre látható, mi sor vár a belügyminiszter leirataira.

Nyilatkozik ma Lukács György közoktatásügyi miniszter is, a ki az Egyetértés tudósítója előtt keserűen panaszkodott, hogy nem méltányolja a magyar társadalom a kormány nehez munkáját. Nem bizony, ezt a munkát nem lehet méltányolni. . . . A békéttárgyalások foglalnak fővételeiben — a melyről fonalat oly határozott formában beszéltek — már nem biznak annyira. Legalább most nem. Augustus első felében fog csak a kormány kísérleteket tenni arra, hogy a vezérbizottság tagjaival érintkezésbe lépjen. Precízebb formát fog nyerni a kormány magatartása erre vonatkozólag akkor, a mikor Fejérváry Géza átesett az ischli audiencián. A miniszterelnök ugyanis mégis csak elmegy a királyhoz — noha ma még nem tud róla semmit . . .

Találó kifejezést bocsátott ma szárnnyra Lányi Bertalan igazságügyi-miniszter ur. »Parlamentaris konvenczió!« Tudják-e mit értett ezalatt ő exczellenciájaja? A kormány azt a törekvét, hogy a parlamentben többsége legyen s hogy kormányzóit tettei mögött parlamentaris többség álljon. Ez konvenczió. Konvenczió az is, hogy a képviselőház bizalmatlansági votuma után, a kormány lemondjon. Lehet-e, szabad-e egy kormányt támogatni azért, mert holmi konvencziókat figyelmen kívül hagy? Nem lehet! — konkludál Lányi Bertalan igazságügyi miniszter ur!

Bennünket megnyugtat az a körülmény, hogy az ország és Lányi Bertalan ur nincsenek egy véleményen.

A nap eseményei ezek:

A kormány pénzügyi csődje.

Azok a nagyrétkü fejtegetések, a melyeket lapunk egyik munkatársa előtt folytatott a kormány pénzügyi csődjéről az ország egyik legelső pénzügyi tekintélye, országszerte óriási feltűnést keltettek, sőt az érdeklődés hullámai még az ország határain is messze tulsaptak. A bécsi esti lapok hasábos tudósításokban közlik az Egyetértés interjúit és bőséges kommentárokat is fiznek hozzá. A kormánykörökben igen lesújtó hatást ért el az az interjú, a mely-

nek tartalmát több miniszter baráti körben valóán ismerte el.

A Pester Lloyd hazafias érzületét mód nélkül fölzigatta az a rémes eshetőség, hogy ő felsége végre is megadja lesz kénytelen a magyar vezényszót, még pedig a kormányt fenyegető pénzügyi csőd miatt. És mert erről ma egy interju jelent meg az Egyetértés-ben, laptársunk a teljes kétségees hangján jajdul föl a közlelmény ellen s annak írójával kegyetlenül elbánik, főképen azért, mert a kormányról rosszat mert gondolni és e bűnös gondolatait kérdés alakjában közölte az ország egyik legelső pénzügyi tekintélyével. Bármennyire fájjon is ez a kormány lapjainak, e kérdéseket az a pénzügyi tekintély eléggé komolyaknak találta ahhoz, hogy komolyan válaszoljon rájuk, ami azt bizonyítja, hogy azoknak a fölvetése nagyon is helyénvaló volt. Ami pedig a nyert válaszlásokat illeti, az azokban foglalt kritikának megsemmisítő hatását aligha fogja meggyengíteni a P. Lloydnak az az állítása, hogy tudósítónk az államadósági szelvények esedékességének valamelyik határnapját, vagy összegét hibásan értelmezte és utána nézni való ideje nem lévén, így nyomatta ki. A földolgon: a kormány-párt fenyegető pénzügyi csőd közzeledésén, ez mit sem változtat. Ugyanezt válaszolhatjuk Neue Freie Presse ezafolatára, amely egy kiváló pénzügyi főhivatalnok nyilatkozatára hivatkozva azt állítja, hogy az egyenes adók és államjöveldelmek közt nem az arány áll fõnn, amelyet mi közöltünk. Tessék utánanézni bármelyik pénzügyi munkában s ott ugyanazokat az adatokat fogják találni. Szóval ez már a pénzügyi tudomány körébe vág s itt a vitának egy oly kevésv vágy helye, mint a Pester Lloyd ama meggyezésének, hogy az 1903-ik év végén 154 millió pengztári fölösleg volt, tehát nem igaz az, hogy a Fejérváry-kormány 1905 június 11-én csak 90 milliót talált a pénztárakban. Egy ezer milliót meghaladó kiadással dolgozó államháztartásnak másfél év előtti adataira hivatkozni s ezzel czáfolni akarni — vajjon képzhető-e ennél nagyobb navitás még kevésbé válságos idökben is?

Ebben az ügyben munkatársunk ma felkereste dr Popovics Sándor pénzügyi államtitkár, a pénzügyminisztérium tulajdonképeni vezetőjét. Az államtitkár a következőket mondta:

— Ez az ügy annyira kényes, hogy a detailokba nem mélyedhetem és különben sem vagyok hajlandó profecziákba bocsátkozni. Mert bizony profeczia az, ha olyan dolgokról beszélünk, amelyek hónapok mulva esetleg bekövetkezhetnek. Ki tudja, milyen változások állhatnak be addig? Az egyáltalában nem árt, ha a közvéle-ményt ilyen nyilatkozatok foglalkoztatják, én azonban a dolgról nem nyilatkozhatom.

Lukács György nyilatkozata.

Lapunk egyik munkatársa ma fölkereste Lukács György vallás-és közoktatásügyi miniszter, hogy a kormány helyzetére és a pénzügyi csõd várható bekövetkezésére nyil-

latkozatát kikérje. A miniszter több kifejezést tett munkatársunk előtt, amelyeket a következőkben ismertetünk:

— Az a bevezetés kérdése, hogy mi a véleménye az Egyetértés mai számában olvasható leleplezésről, amely a kormány pénzügyi csődjét jelenti és György Endre földmivélségi miniszternek ama kijelentéséről, amelyben lapunk munkatársának azt mondta, hogy a kormány élete csak addig tart, amíg a törvényes határokat elérte, a miniszter így felelt:

— Ama törvényes határok, amelyekig a kormány élete tart, valóban a finansziaktól függenek. Nagyon értem ezt én is, mert nagy megszorításokat kell tennem, amelyeket igen nagyon megérez az ország kultúrája. A fejlődés és fejlesztés elő csaknem áthághatlan akadályok törnyosulnak.

— És mi a szándéka a kormánynak a jövőre nézve?

— A kormány, amikor hivatalba lépett, nyíltan kijelentette, hogy csak egy feladatot ismert: a békés kibontakozást elősegíteni. Ez a feladata ma is és teljeseen igaza van, sőt azt is meg kell értenünk, hogy az ország közvéleménye jóformán nem is tud róla. Pedig ezt olyan értékes dolagnak tartom, hogy ennek alapján bizton remélhető, hogy belátható időkben a szolgálati-és vezénynyelv is megmagyarosítható lesz. A kiképzési nyelv alatt ugyanis az a nyelvet értik, a melyt a legénység kiképzésénél és oktatásánál használnak. Ha a legénységnek husz százaléka egy bizonyos anyan elvet vall magának, akkor ez a nyelv már kiképzési nyelv, a mely kissé tágság értelemben födi az ezrednyelv kifejezést is. A tárgyalások alapjaira nyújtott előterjesztés már most azt tervezi, hogy a kiképzési-és ezrednyelv megállapításánál ne a legénység anyanyelve legyen a mértékadó, hanem az, hogy ért-e magyarul. Mindazok az unjonczok, a kik — bár anya-nyelviük nem magyar — értenek magyarul, magyar nyelven képezendők ki és így elelnék azt, hogy az összes magyarországi ezredek között alig akadna négy-öt, a melynél nem a magyar lenne a kiképzési-és ezrednyelv, míg most minden nyelv, a melyet az ezred legénységének husz százaléka anyanyelviül ismer el, ezrednyelv. Ebből aztán az is következik, hogy a tisztikarnak is meg kell magyarosodnia. Mert míg eddig csak az volt kötelező, hogy a tiszték legalább egy ezrednyelvet ismerjenek, amely lehetett tót, oláh, szerb, rutén, vagy bármelyik más nyelv is, ezután a magyar kell megtanulniok. Minél jobban lemélyítjük már most a magyar nyelv tanítását az ország lakosságának minden rétegében — és a közoktatásügyi kormány még a mostani nagyon szomorú viszonyok között is igen intenzív munkát fejt ki ebben az irányban — annál hamarabb lesz a magyar nyelv az egyedüli kiképzési-és ezrednyelv.

— De ha már, mint exczellenciád mondja, most is alig négy-öt ezredt kivéve, az ezrednyelv magyar lehet, miért nem lehet a szolgálati és vezénynyelvet is megmagyarosítani?

— Ha dekrétáljuk a magyar szolgálati-és vezénynyelvet, amelyet mint gyönyörű ornametit az én magyarszivem is örömmel, igen nagy örömmel látva a magyar állam fénny palotáján, akkor számolnunk kell az ellenzéki ferfiakkal ama többször hangzottot ki kívánságával, hogy Horvátországban inkább horvát legyen a vezényyszó, mint német. Eből már valószínűnek látszik, hogy a horvát ezredekben nem magyar lesz a vezényleti nyelv, hanem horvát. Már most Ausztriában a csehok, lengyelek és többi nemzetiségiek azzal érvelhetnek, hogy rome Horvátország is csak egy része a magyar államnak és mégis megkapták a vezényleti nyelvet, tehát nekik is joguk van azt követelni. A király pedig nem tudna ellentállani eme kívánságoknak és így Ausztria egységes birodalma helyébe az osztrák tartományok föderációjára lépne. Ilyen különböző nemzetiségű országok föderációjára közepén Magyarország nemzeti államának igen nehéz volna a helyzete, mert nem szabad eltelejtenünk, hogy Magyarország lakosságának csak ötven százaléka magyar, a többi eme föderációban levő nemzetiségek valamelyikéhez tartozik. . . . Mindezek, azt hiszem, eléggé bizonyítják azt, mennyire szükségesség a becseletes kompromisszum alapján való békés kibontakozás.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt, hogy a dicsőségűből, csak a tóvis jut nekünk, de azt nem vártuk, hogy nehéz munkánk jutalmául uton-utófele hazaráruolunk, gazembereknek czimezzenek bennünket. De ezt is eltűrjük, amíg csak — mint mondtam — némi reményünk is van a sikerre. Hid akarunk lenni, hogy összekötést létesítsünk a nemzet és a király között, hogy beboltozzuk azt a szakadást, a mely azzal fenyeget, hogy mindjobban kiszélesedik.

— Mi történhetik akkor, ha a kormány eredmény nélkül hagyja el helyét?

— Nagyon bajos ezt megmondani. Három eset következhetik be. Az első az, hogy ő felsége végre is elfogadja a koaliciót minden feltételért, a minek az én magyarszivem a legjobban örvendene. A második eshetőség az, hogy ő felsége távozik, harmadszor lehetséges, hogy ő felsége az abszolútizmus terére lép. Hogy ez a két utóbbi lehetőség milyen végzetes veszedelmeket rejt magában, azt fölösleges bővebben részleteznem.

— A dékretáljuk a magyar szolgálati-és vezénynyelvet, amelyet mint gyönyörű ornametit az én magyarszivem is örömmel, igen nagy örömmel látva a magyar állam fénny palotáján, akkor számolnunk kell az ellenzéki ferfiakkal ama többször hangzottot ki kívánságával, hogy Horvátországban inkább horvát legyen a vezényyszó, mint német. Eből már valószínűnek látszik, hogy a horvát ezredekben nem magyar lesz a vezényleti nyelv, hanem horvát. Már most Ausztriában a csehok, lengyelek és többi nemzetiségiek azzal érvelhetnek, hogy rome Horvátország is csak egy része a magyar államnak és mégis megkapták a vezényleti nyelvet, tehát nekik is joguk van azt követelni. A király pedig nem tudna ellentállani eme kívánságoknak és így Ausztria egységes birodalma helyébe az osztrák tartományok föderációjára lépne. Ilyen különböző nemzetiségű országok föderációjára közepén Magyarország nemzeti államának igen nehéz volna a helyzete, mert nem szabad eltelejtenünk, hogy Magyarország lakosságának csak ötven százaléka magyar, a többi eme föderációban levő nemzetiségek valamelyikéhez tartozik. . . . Mindezek, azt hiszem, eléggé bizonyítják azt, mennyire szükségesség a becseletes kompromisszum alapján való békés kibontakozás.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt, hogy a dicsőségűből, csak a tóvis jut nekünk, de azt nem vártuk, hogy nehéz munkánk jutalmául uton-utófele hazaráruolunk, gazembereknek czimezzenek bennünket. De ezt is eltűrjük, amíg csak — mint mondtam — némi reményünk is van a sikerre. Hid akarunk lenni, hogy összekötést létesítsünk a nemzet és a király között, hogy beboltozzuk azt a szakadást, a mely azzal fenyeget, hogy mindjobban kiszélesedik.

— Mi történhetik akkor, ha a kormány eredmény nélkül hagyja el helyét?

— Nagyon bajos ezt megmondani. Három eset következhetik be. Az első az, hogy ő felsége végre is elfogadja a koaliciót minden feltételért, a minek az én magyarszivem a legjobban örvendene. A második eshetőség az, hogy ő felsége távozik, harmadszor lehetséges, hogy ő felsége az abszolútizmus terére lép. Hogy ez a két utóbbi lehetőség milyen végzetes veszedelmeket rejt magában, azt fölösleges bővebben részleteznem.

— Ha dekrétáljuk a magyar szolgálati-és vezénynyelvet, amelyet mint gyönyörű ornametit az én magyarszivem is örömmel, igen nagy örömmel látva a magyar állam fénny palotáján, akkor számolnunk kell az ellenzéki ferfiakkal ama többször hangzottot ki kívánságával, hogy Horvátországban inkább horvát legyen a vezényyszó, mint német. Eből már valószínűnek látszik, hogy a horvát ezredekben nem magyar lesz a vezényleti nyelv, hanem horvát. Már most Ausztriában a csehok, lengyelek és többi nemzetiségiek azzal érvelhetnek, hogy rome Horvátország is csak egy része a magyar államnak és mégis megkapták a vezényleti nyelvet, tehát nekik is joguk van azt követelni. A király pedig nem tudna ellentállani eme kívánságoknak és így Ausztria egységes birodalma helyébe az osztrák tartományok föderációjára lépne. Ilyen különböző nemzetiségű országok föderációjára közepén Magyarország nemzeti államának igen nehéz volna a helyzete, mert nem szabad eltelejtenünk, hogy Magyarország lakosságának csak ötven százaléka magyar, a többi eme föderációban levő nemzetiségek valamelyikéhez tartozik. . . . Mindezek, azt hiszem, eléggé bizonyítják azt, mennyire szükségesség a becseletes kompromisszum alapján való békés kibontakozás.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt, hogy a dicsőségűből, csak a tóvis jut nekünk, de azt nem vártuk, hogy nehéz munkánk jutalmául uton-utófele hazaráruolunk, gazembereknek czimezzenek bennünket. De ezt is eltűrjük, amíg csak — mint mondtam — némi reményünk is van a sikerre. Hid akarunk lenni, hogy összekötést létesítsünk a nemzet és a király között, hogy beboltozzuk azt a szakadást, a mely azzal fenyeget, hogy mindjobban kiszélesedik.

— Mi történhetik akkor, ha a kormány eredmény nélkül hagyja el helyét?

— Nagyon bajos ezt megmondani. Három eset következhetik be. Az első az, hogy ő felsége végre is elfogadja a koaliciót minden feltételért, a minek az én magyarszivem a legjobban örvendene. A második eshetőség az, hogy ő felsége távozik, harmadszor lehetséges, hogy ő felsége az abszolútizmus terére lép. Hogy ez a két utóbbi lehetőség milyen végzetes veszedelmeket rejt magában, azt fölösleges bővebben részleteznem.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt, hogy a dicsőségűből, csak a tóvis jut nekünk, de azt nem vártuk, hogy nehéz munkánk jutalmául uton-utófele hazaráruolunk, gazembereknek czimezzenek bennünket. De ezt is eltűrjük, amíg csak — mint mondtam — némi reményünk is van a sikerre. Hid akarunk lenni, hogy összekötést létesítsünk a nemzet és a király között, hogy beboltozzuk azt a szakadást, a mely azzal fenyeget, hogy mindjobban kiszélesedik.

— Mi történhetik akkor, ha a kormány eredmény nélkül hagyja el helyét?

— Nagyon bajos ezt megmondani. Három eset következhetik be. Az első az, hogy ő felsége végre is elfogadja a koaliciót minden feltételért, a minek az én magyarszivem a legjobban örvendene. A második eshetőség az, hogy ő felsége távozik, harmadszor lehetséges, hogy ő felsége az abszolútizmus terére lép. Hogy ez a két utóbbi lehetőség milyen végzetes veszedelmeket rejt magában, azt fölösleges bővebben részleteznem.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt, hogy a dicsőségűből, csak a tóvis jut nekünk, de azt nem vártuk, hogy nehéz munkánk jutalmául uton-utófele hazaráruolunk, gazembereknek czimezzenek bennünket. De ezt is eltűrjük, amíg csak — mint mondtam — némi reményünk is van a sikerre. Hid akarunk lenni, hogy összekötést létesítsünk a nemzet és a király között, hogy beboltozzuk azt a szakadást, a mely azzal fenyeget, hogy mindjobban kiszélesedik.

— Mi történhetik akkor, ha a kormány eredmény nélkül hagyja el helyét?

— Nagyon bajos ezt megmondani. Három eset következhetik be. Az első az, hogy ő felsége végre is elfogadja a koaliciót minden feltételért, a minek az én magyarszivem a legjobban örvendene. A második eshetőség az, hogy ő felsége távozik, harmadszor lehetséges, hogy ő felsége az abszolútizmus terére lép. Hogy ez a két utóbbi lehetőség milyen végzetes veszedelmeket rejt magában, azt fölösleges bővebben részleteznem.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt, hogy a dicsőségűből, csak a tóvis jut nekünk, de azt nem vártuk, hogy nehéz munkánk jutalmául uton-utófele hazaráruolunk, gazembereknek czimezzenek bennünket. De ezt is eltűrjük, amíg csak — mint mondtam — némi reményünk is van a sikerre. Hid akarunk lenni, hogy összekötést létesítsünk a nemzet és a király között, hogy beboltozzuk azt a szakadást, a mely azzal fenyeget, hogy mindjobban kiszélesedik.

— Mi történhetik akkor, ha a kormány eredmény nélkül hagyja el helyét?

— Nagyon bajos ezt megmondani. Három eset következhetik be. Az első az, hogy ő felsége végre is elfogadja a koaliciót minden feltételért, a minek az én magyarszivem a legjobban örvendene. A második eshetőség az, hogy ő felsége távozik, harmadszor lehetséges, hogy ő felsége az abszolútizmus terére lép. Hogy ez a két utóbbi lehetőség milyen végzetes veszedelmeket rejt magában, azt fölösleges bővebben részleteznem.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— Ha dekrétáljuk a magyar szolgálati-és vezénynyelvet, amelyet mint gyönyörű ornametit az én magyarszivem is örömmel, igen nagy örömmel látva a magyar állam fénny palotáján, akkor számolnunk kell az ellenzéki ferfiakkal ama többször hangzottot ki kívánságával, hogy Horvátországban inkább horvát legyen a vezényyszó, mint német. Eből már valószínűnek látszik, hogy a horvát ezredekben nem magyar lesz a vezényleti nyelv, hanem horvát. Már most Ausztriában a csehok, lengyelek és többi nemzetiségiek azzal érvelhetnek, hogy rome Horvátország is csak egy része a magyar államnak és mégis megkapták a vezényleti nyelvet, tehát nekik is joguk van azt követelni. A király pedig nem tudna ellentállani eme kívánságoknak és így Ausztria egységes birodalma helyébe az osztrák tartományok föderációjára lépne. Ilyen különböző nemzetiségű országok föderációjára közepén Magyarország nemzeti államának igen nehéz volna a helyzete, mert nem szabad eltelejtenünk, hogy Magyarország lakosságának csak ötven százaléka magyar, a többi eme föderációban levő nemzetiségek valamelyikéhez tartozik. . . . Mindezek, azt hiszem, eléggé bizonyítják azt, mennyire szükségesség a becseletes kompromisszum alapján való békés kibontakozás.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt, hogy a dicsőségűből, csak a tóvis jut nekünk, de azt nem vártuk, hogy nehéz munkánk jutalmául uton-utófele hazaráruolunk, gazembereknek czimezzenek bennünket. De ezt is eltűrjük, amíg csak — mint mondtam — némi reményünk is van a sikerre. Hid akarunk lenni, hogy összekötést létesítsünk a nemzet és a király között, hogy beboltozzuk azt a szakadást, a mely azzal fenyeget, hogy mindjobban kiszélesedik.

— Mi történhetik akkor, ha a kormány eredmény nélkül hagyja el helyét?

— Nagyon bajos ezt megmondani. Három eset következhetik be. Az első az, hogy ő felsége végre is elfogadja a koaliciót minden feltételért, a minek az én magyarszivem a legjobban örvendene. A második eshetőség az, hogy ő felsége távozik, harmadszor lehetséges, hogy ő felsége az abszolútizmus terére lép. Hogy ez a két utóbbi lehetőség milyen végzetes veszedelmeket rejt magában, azt fölösleges bővebben részleteznem.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt, hogy a dicsőségűből, csak a tóvis jut nekünk, de azt nem vártuk, hogy nehéz munkánk jutalmául uton-utófele hazaráruolunk, gazembereknek czimezzenek bennünket. De ezt is eltűrjük, amíg csak — mint mondtam — némi reményünk is van a sikerre. Hid akarunk lenni, hogy összekötést létesítsünk a nemzet és a király között, hogy beboltozzuk azt a szakadást, a mely azzal fenyeget, hogy mindjobban kiszélesedik.

— Mi történhetik akkor, ha a kormány eredmény nélkül hagyja el helyét?

— Nagyon bajos ezt megmondani. Három eset következhetik be. Az első az, hogy ő felsége végre is elfogadja a koaliciót minden feltételért, a minek az én magyarszivem a legjobban örvendene. A második eshetőség az, hogy ő felsége távozik, harmadszor lehetséges, hogy ő felsége az abszolútizmus terére lép. Hogy ez a két utóbbi lehetőség milyen végzetes veszedelmeket rejt magában, azt fölösleges bővebben részleteznem.

— És ha ez a kibontakozás még sem sikerül?

— A kormány elfogadta nehéz feladatát, mert ennek nem vállalása esetében csak a sötét nihil látta. A tárgyalásoknál nem azt kell fészegetni, hogy ki alkotmányos, ki nem az. A képviselőház mérhellen hibát követelt el, amikor bizalmatlansági votummal fogadta a kormányt és ezenkívül önmagát, a törvényhozás egyik faktort, megtette törvényhozónak, a kormány is súlyos szépséghibában szenved, mert nem gyökerezik a képviselőház többségében. Mindezekről el kell tekinteni és csak arra kell törekedni, hogy jókarat, komoly és higgadt tárgyalások útján megkeressük a kibontakozás módját. Erős a reményem, hogy ha elhagyjuk a merev türelmetlenség álláspontját, megtaláljuk a mostani nagyon szomorú és nagyon válságos helyzetből a kijáratot. . . . Ez a kormány feladata. Ezért vállaltam én is a megbízást és ettől is teszem függővé maradásomat. Ha meggyőződést szerzek arról, hogy ezen az uton eredményt elérni nem tudunk, elhagyom ezt a helyet. Tudtuk mi azt nagyon jól, hogy az egész közvélemény nyelvet szemben találjuk magunkat, mégis ide jöttünk, mert hazafias kötelességünknek tartottuk a kibontakozást elősegíteni, hogy a kormány, a melytől a kisbességségi kormány. Dolgozunk addig, amíg a sikeren némi kis reménye kecsesget. Ha eredményt érünk el, rögtön távozzunk, ha hiába iparkodunk, szintén elhagyjuk helyünket. Tudtuk mi azt

ban foglalt rendelkezéseit hivatali elődöknek 1903. évi 97.822. szám alatt kiadott közzétételében, valamint Hajdu vármegye közönségéhez 98.418 | 903. sz. a., Heves vármegye közönségéhez 99.246 | 903. sz. a., Csanád vármegye közönségéhez 101.725 | 903. sz. a. és Szolnok-Doboka vármegye közönségéhez 9985 | 904. szám alatt kiadott rendelkezésében foglalt, illetőleg az alább felsorolt indokokból ugyancsak a már fentebb idézett 1886: XXI. t.-cz. 10. §-a alapján mint törvénybe ütköző rendelkezéseket a pénzügyminiszter és a honvédelmi miniszter urakkal egyetértéssel megsemmisített.

Ugyanis az 1886: XXI. t.-cz. 18. §-a szerint: a törvényeket és a kormányzatnak a törvényhatóságokhoz intézett rendeleteit a törvényhatóság területén a törvényhatóság hajtja és hajtja végre. A 19. § megállapítja, hogy a törvényhatóság mely esetekben irhat fel egyes kormányrendeletet ellen a végrehajtás előtt; továbbá felsorolja az azonnali és feltétlenül teljesítendő végrehajtandó miniszteri rendeleteket, melyek ellen csak a végrehajtás után kérelmezhető orvoslás a képviselőháznál. Végül a 20. § akként rendelkezik, hogy a közegeknek a végrehajtás közzétételének szabályai alól az országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges behajtására vagy meg nem ajánlott újonczok tényleges kiállítására vonatkozó rendeletek.

Az 1886: XXI. t.-cz. most idézett 20. §-ában lefektetett, illetőleg régebbi törvényekből átvett ama rendelkezések, melyek az országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges behajtására, vagy meg nem ajánlott újonczok tényleges kiállítására vonatkozó rendeletek végrehajtásának megtagadását teszi a törvényhatóságok jogává, illetőleg alkalmányos közzétételét, igen fontos és becses alkalmányos biztositék, de e rendelkezésnek, mely a végrehajtás közzétételét általános szabályai alól való kivételt állapítja meg, s mely világosan csak a tényleges adóbejárást, s a tényleges újonczállításra vonatkozik, sem szavai, sem célzata nem tessék megengedhetővé, hogy a törvényhatóság és §-ra támaszkodva törvényes hatáskörét messze túlhaladó öndiszkreációs jogot vehessen igénybe.

Az adó.
1. A mi elsőben is az országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges behajtására vonatkozó rendeletek végrehajtásának tiltalmát illeti: ily tartalmu rendelet nemcsak, hogy nem lett kibocsátva a kormány által, de a pénzügyminiszter urnak 1904. évi december 30-án 4080. szám alatt kiadott, jelenleg is érvényben álló rendelete a közadók, a közadók módjára beszedendő közzétételnek és egyéb közzétételnek végrehajtását valósággal általában beszüntette. Mídon tényleg a közadók behajtása nem elrendelve, de éppen beszüntelve lett, a törvényhatóságok határozatainak a meg nem szavazott közadók tényleges behajtására vonatkozó tiló rendelkezéseit tárgyalta.

Azok a rendelkezések pedig, melyek a rendszert tanácsú városok és közegek eljáróit az adóztó polgárok által önként befizetni szándékoló adók elfogadását, illetőleg az elfogadott adók beszállítását tiltják el, nyilván törvénybe ütköznek.

Mert az a törvényes tilalom, hogy költségvetés vagy az állam felhatalmazás hiányában az állami adókat behajtani nem szabad, a közadók kezeléséről szóló törvények alább felsorolt rendelkezéseit nem érinti.
Az 1883: XLIV. t.-cz. 42. §-a az állami adók beszedését közzétételük alá a közegeknek (városoknak). Mára a beszédés, mely a jelenlegi viszonyok között kizárólag csak az önkéntesen fizetni kívánt adóösszegek elfogadására szorították: egyáltalán nem behajtási esemény, hanem egy olyan bármilyen körülmények között sem szünetelő kezelési eljárás, mely a költségvetésen kívüli láptól teljesen független.

Nem tartható fenn a törvényhatóság ide vonatkozó határozatainak a fentebb idézett alispáni jelentés szerinti értelmezett tiltó rendelkezése azét sem, mert az adóztatás nemcsak folyó részletekre, hanem részben a múlt évről származó hátralékok törlesztésére is történnek, ezekre pedig az államnak tekintet nélkül a költségvetésen kívüli állapotra, megszerzett oly feltétlen közzételési joga van, amely jognak felhatalmát, illetőleg korlátozására a törvényhatóságok nem jogosítják, sőt ellenkezőleg, az 1883. évi XL. törvények 39. §-a határozott rendelkezés szerint minden beszédésre hivatott szerv, tehát a közegek, városok is kötelesek minden részletek feltétel nélkül elfogadni és pedig évről évre, mert az önkéntesen adóztatók a befizetések el nem fogadása által esetleg megfosztatnának az 1883: XLIV. t.-cz. 41. §-ában biztosított azon joguktól, hogy a törvényen alapuló adóztatásai-
kattal kapcsolatban közzétételük nélkül is egy vagy több évnegyre előre is leróhatják és a törvényben biztosított kamatmegfizetési kedvezményben részesülhessenek; minőfgva az ily önkéntesen adóztatókkal szemben adójuk el nem fogadása indokolatlan jogsérelmet és anyagi károsodást okozna.

Ami pedig az önkéntesen fizetett állami adónak beszoállítását tiltalmát illeti, a törvényhatósági határozatnak idevonatkozó része az alábbiak szerint szintén törvénybe ütközik.

Ugyanis az 1883: XLIV. t.-cz. 44. §-a szerint a közadók fejében átvett pénzek sem közpénz, sem más célra nem fordíthatók. A 45. §-a szerint a közegek és városi adóhivataltok havonként közzétételük alá a közegeknek (városoknak) a beszédést adóztatók adóbeszedésével és beszállításával megbízott közegek (városi) közegek a beszédési és beszállítási teendő körül tanusított hantagságukért pénzbírságot marasztalhatnak el, illetőleg fejelelmi eljárás alá esnek. Végül a 47. §-a szerint a beszédett adóknak és egyéb tartozásoknak a kir. adóhiva-

talba beszoállítását első sorban az illető közegek, másodsorban a közegek (város) is anyagilag felelősek.

II. A 21.781 | 1936-1905. számú közgyűlési határozatnak a borítal és huszfégszasi adók be nem szolgáltatása és elhelyezésére vonatkozó I. pontját vagyonszünettel és törvényességi szempontból meg kellett semmisítenem, mert szerződési uton létrejött jogállapotot sért és ezért a közegek és az adóköteles felek érdekeit veszélyeztetheti és mert egyes esetekben téves törvényekbe (1875. évi XXVIII. t.-cz. 2. §.) is ütközik.

Az újoncz.
III. De megkellett semmisítenem a folyó évi 21.781 | 1936. számú törvényhatósági határozatnak azt a részét is, melyvel kimondta, hogy a hadseregbe önként belépők részére szükséges belépési bizonyítványok kiállításának és kiadásának ellátása tárgyában folyó évi 22.139. szám alatt kiadott alispáni rendeletet helyesli és ahhoz teljes egészében hozzájárul, valamint azon közgyűlési rendelkezést is, hogy a tartalékosok és póttartalékosok behívói nem közzétételük és hogy a behívóknál már a főszolgabírák tagadják meg a közreműködést.

Ugyanis az 1886: XXI. t.-cz. kizárólag többször idézett 20. §-a csakis a meg nem ajánlott újonczok tényleges kiállítására vonatkozó rendeletek végrehajtásának megtagadására nyújt törvényes alap, amely irányban azonban a kormány részéről intézkedés szintén nem tételt, tehát a végrehajtásnak megtagadásáról sem lehet szó.

Az újonczok tényleges kiállítását alól csakis az 1889: VI. t.-cz. 16. és 17. §-a) a) és b) pontja alatt említett eseményeket kell érteni.

Az 1889: VI. t.-cz. 16. és 17. §-ainak d) pontja szerint a véderő kiegészítésének egyik módjaként megállapított és a jelentékos szabad elhatározásától függő önkéntes belépés körüli hatósági segédkezés azonban a meg nem ajánlott újonczok tényleges kiállítására irányuló tevékenységnek egyáltalán nem tekinthető. Ennekövega az önkéntes belépéshez szükséges hatósági közreműködést a vármegye az erre illetékes közegeknek annál kevesebb tilthatja el, mivel az önkéntes belépés az 1889: VI. t.-cz. 22. §-a következtében az állam polgárainak, amelynek gyakorlásában őket a törvényhatóságok törvényes alapon egyáltalán nem korlátozhatják már azon okból sem, mivel ezáltal azok, a kik a katonai szolgálatot esellele elvállalva választják, vagy a kiknek magánviszonyai a tényleges katonai közzétételhez mérhető kitöltést teszik szükségessé, súlyos és indokolatlan jogsérelmet szenvednének.

Igaz ugyan, hogy az 1889: VI. t.-cz. 22. §-ának 5-ik bekezdése szerint: azon hadköteleseknek, akik korosztályuknál fogva a sorozásra már felhívták, a fosorozás ideje alatt az önkéntes belépés nem engedélyezhető. Minthogy azonban a törvény világs rendelkezése szerint a tilalom az újonczállítás alatti, nem pedig előtti időre vonatkozik, jelenleg az utóbbi eset forog fenn: az önkéntes belépésük részére szükséges belépti bizonyítványok kiállításának megtagadása törvénybe ütközik.

A behívók kézbesítése.
Végül, minthogy az 1886: XXI. t.-cz. 19. §-ának 3-ik bekezdésének rendelkezése szerint: a szabadságos és tartalékos katonák berendelését tárgyazó kormányrendelet csak a végrehajtás után szolgálhat közgyűlési vita és határozat tárgyául: s minthogy az 1883: XVIII. t.-cz. 1. §-a értelmében a tartalékosok és póttartalékosok ő felsége parancsára a törvényben közzétételéről körülírt módon tényleges szolgálattételre visszatarthatók, illetőleg behívhatók; az idevonatkozó törvény értelmében azonnali és feltétlenül végrehajtást igénylő kormányrendelettel szemben való ellenszegülés, illetőleg a tartalékosok és póttartalékosok behívó jegyei kézbesítésének megtagadása szintén a törvény rendelkezéseibe ütközik.

A közgyűlési határozatoknak a fentiek szerint a törvények világs rendelkezéseibe ütközését a felsorolt indokok alapján meg kellett semmisítenem.

A sanyegelés.
Egyuttal kijelentem, hogy a mennyiben a vármegye alispánja a jelen rendelettel megsemmisített közgyűlési határozat alapján folyó évi 22.139. szám alatt a hadseregbe önként belépők részére szükséges belépési bizonyítványok kiállításának és kiadásának ellátása tárgyában már előzőleg érdemlegesen intézkedett, ez az intézkedés immár tárgyalatlannak és szintén semmisnek tekintendő.

Végül megjegyzem, hogy a 923 | 19373 számú közgyűlési határozat azon meg csak elvi jellegű része, a mely szerint a vármegyei tisztviselő részére, az öket netalán érhető sérelmet teljes elégtétel biztosítással általánosanban tartott rendelkezésénél fogva ez idő szerint kormányhatósági felülbírálat tárgyát nem képezhet, a mennyiben azonban ezen határozatnak gyakorlati megvalósítása iránt később konkrét határozat hozható, azt annak idején törvényeszerű, érdemleges felülbírálat alá fogom venni.
Budapest, 1905. június hó 24-én.

Kristóffy.

Pestmegye alispánjának nyilatkozata
Beniczky Lajos, Pest vármegye alispánja, ma délután félszáz órák kaptak kézhez a belügyminiszter leiratát.
Az alispán, miután elolvasta a megsemmisítő határozatot, egy újságíróknak arra a kérdésére, hogy mit szándékozik most tenni, a következőket mondta: — Semmit. A rendeletet az augusztus tizediki közgyűlés elé viszem. Addig pedig minden a régiek maradván.

Pestvármegye a tiló határozat megsemmisítése miatt augusztus tizediken rendkívüli közgyűlést fog tartani, amelyen kétségkívül újul kimondja előbbi határozatát, sőt minden valószínűség szerint kimondja a **birtocon kívüli felelősséget** is. Erre azért lesz szükség, hogy a határozat rögtön végrehajtható legyen tekintet nélkül arra, hogy a kormány megerősít-e, vagy pedig a kormány hívei megfelelő-bezik-e. Különben Pest vármegye tisztikara, élén az alispánnal és a főjegyzővel, a határozatot végrehajtja, nem tartva az esetleges retorziótól, illetőleg a felfüggesztéstől sem.

Az ügyvezetők egyetértése.
Azt írtuk ma, hogy az ügyvezető kormány tagjai nincsenek mindenben egy véleményen. A kormány felhatalos könyomatos erre vonatkozólag azt jelenti:
A több lapban felmerült azon hiszettelésben, mintha a kormány kebelében a törvényhatóságokkal szemben foganathva veendő eljárásra vonatkozólag nézeteltérések merültek volna fel, a Budapesti Tudósió-i illetékes helyről annak megállapítására nyert felhatalmazást, hogy a kabinet tagjai, valamint küldetéseik minden más kérdésében, ugy a törvényhatóságokkal szemben követett és követendő eljárásra nézve is teljes szolidaritásban vannak.

A törvényes kormány.
Lányi Bertalan igazságügyminiszter ma azt bizonyítja gróf Andrássy Gyulával szemben, hogy a Fejérváry-kormány igenis törvényes.
— Én, a magam részéről — mondta a miniszter — ezzel a kérdéssel szigoruan jog szempontból foglalkoztam. Gróf Andrássy Gyula ellenben számos politikai momentumot kever fejtegetéseibe. Hogy a jogi lényegét minden elharmalyosítás ellen megvédjem, mindenesetre alkalmat fogok keresni arra, hogy gróf Andrássy Gyula álláspontját szemben a magam nézeteit és argumentumait újra kifejtessem.

Gróf Andrássy Gyula elismeri, hogy törvények csak felelős magyar kormányt ismerek, de a felelőség alatt nemcsak a bizonyos meghatározott esetekre megállapított jogi felelőséget érli, hanem a politikai felelőséget is és azt mondja, hogy az a kormány nem törvényes, a mely nem támaszkodik a képviselőház többségére. **Az a föllögas az én nézetem szerint határozatlan téves.** A kérdés csak úgy lehet megoldandó, ha a tulajdonképeni alkotmányos formákat megkülönböztetik az úgynevezett **parlamentáris konvencióktól.** Ez utóbbiakat nem tekintem közzétételnek s ebben a tekintetben hivatkozom Diccay angol közjogi íróra. Elismerem, hogy eredményes kormányzás föltételezi a parlamentáris kormányformánkat azt az alapelvet, hogy a kormányt a parlament többségére kell támaszkodnia. De azért, most is a legnagyobb határozottsággal állítom, hogy egy kabinet kinevezésének joga, a miniszterek kinevezésének joga, **kétségtelen és korlátlan joga a koronának** és ha a képviselőház többsége a kormányt lezavazza, **ez a tény nem szünteti meg a kormányt továbbí törvényes létezését** s egyedül annak kifejezése, hogy a képviselőház a kormányt a kormányzashoz szükséges eszközöket meg fogja tagadni. Ismételtlen kijelentem, hogy az a körülmény, vajjon a kormány a képviselőház többségére támaszkodik-e, vagy sem, a kormány törvényességére semmi hatással sincsen.

Hafias úrvölzetel Budapesten, 1905. július 25.
Báró Bánffy Dezső.

A szabadelvü párt és Tisza.
Sohasem érthette jogosan a szabadelvü pártot az a vád, hogy nemzeti ügyek dolgában csak nehezen elégtérhető ki. Ez a párt nem sokat törődött a nemzeti ügyekkel és volt idő, mikor azt a kijelentést is helyeselte, hogy a nemzeti lobogó tulajdonképen csak háromszínű zászlódarab.
A mostani válság alatt sem kuruczokodott túlságosan. Tisza István törvénygyarazó cikkeit azonban — ha nem is haborították föl — de legalább kimozdították apátijából.
Erre enged egy más jelenség következni.
Kosztolányi Antal, az aranyos-maróthi választókörlet szabadelvü pártjának az első, példaul, a mikor kilépett a szabadelvü pártból, kilépetést ezzel indokolta meg: — A Fejérváry-kormányt, a melynek ugy a a képviselőház, mint a főrendiház bizalmatlanságot szavazott, törvényes kormányt csak ismerhetem. Gróf Tisza István, a szabadelvü párt vezére pedig mostanában megjelent cikksorozatában a többi közt ezt mondja: „Törvényes kormányval állunk szemben ma is”. Mint-hogy a szabadelvü párt vezérének e nyilatkozattal eddig halgatag helyesnek ismertel el, kénytelen vagyok a szabadelvü pártból kilépni.

Nemzeti ellentállás.
A nemzeti ellentállás szervezéséről szóló újabb tudósítások ezek:
Hódmező-Vásárhely.
Hódmező-Vásárhely város tanácsa dr. Gonda József szenátor javaslatára kimondta, hogy a királyi adóhivatal részéről a városi adóhivatalhoz küldött fizetési meghagyásokat nem kézbesíti.
E határozattal a törvényesen meg nem szavazott illelékek beszédését lehetlenné tette a tanács.

Szatmár vármegye.
Gróf Károlyi István, Aller Adolf, Papp Béla, Kovács Dezső és Szabó Albert, Szatmár vármegye törvényhatósági bizottságának tagjai a következő kérvényt és indítványt nyújtották be a megye alispánjához.
Tekintetes alispán ur!
Főispáni székház üresedése esetén alispán urat illetvén a jog, kérjük, méltóztatassék egy rendkívüli közgyűlést sürögsen összehívni s az eléterjesztjen a következő indítványunkat:
Tekintettel arra, hogy a kormány az országgyűlést költségvetési, vagy indennitas tárgyalás megkezdése helyett törvénytelenül engedélyezte a közzétételnek költségvetés, illetve indennitas nélküli szedésében nem a véletlen helyzet kényezését, hanem az ország alkotmányellenes rendelvekkel való kormányzásnak szándékát látja és aggodalma van iránt, hogy az újonczlészám pótlására is rendeleti intézkedések fognak történi.
Ennek folytán elérkezettnek tartja az időt arra, hogy az 1886: évi XXI. t.-cz. 20. §-ában körülírt joggal éljen, illetve az 1804. évi I. és 1790. évi XIX. t.-cz.-ben megszabott közzételést teljesítse.

Szatmár vármegye közönsége a fenti okokból és a képviselőház 1905. évi június hó 21-én tartott ülésében kélt felhatalmazást elhatározza a következőket:
1. A vármegye területén lévő rendezett tanácsú városokat és közegeket eltiltja attól, hogy bármely állami adót, vagy

egyéb közzételmet tárgyazó befizetéseket egyesektol elfogadjanak, vagy az eddig begyült összeget az adóhivatalba beszoállításra.
2. Kivételt képeznek a közegek által bérlet-megváltás, vagy ráutalás czimen kezelt közzételt adók, melyek önként fizető egyesektol tovább is beszedendők, azonban a begyült összeg, illetőleg esedékes bér az adóhivatalba leendő beszállítás helyett valamely a vármegye vagy Szatmárnémeti szab. kir. város területén lévő részvénytársaság alakításában működő közzétételben betétként, a belevő közzététel egyedüli kivétel jogának fentartása mellett helyezendő el.
3. Tisztviselőinek, valamint a városok és közegek előjáróinak meghagyja, hogy minden kormányhatósági intézkedést, mely újonczoknak önkéntes beállításra, tartalékosoknak és póttartalékosoknak az 1888. évi XVIII. t.-cz. alapján leendő behívására vonatkozik, jelen határozatra hivatkozással, foganatosítatlannal visszaküldjenek, hogy ezen irányban semmiképp közre ne működjenek, semminemű ténykedést — jelesül igazolványok, behívók kiállítását, vagy kézbesítést — ne eszközöjének és hogy a kormány vagy katonaság küldötteitől minden támogatást megtagadjanak.
4. Jelen határozat csak birtocon kívüli és azonnali végrehajtandó, tekintet nélkül a fölülvizsgálat végetti felterjesztésre is.
5. Ha a kormány jelen határozattal szemben nem az 1886. évi XXI. t.-cz. 19. §-a értelmében járna el, hanem azt a 10. §-ra hivatkozással megsemmisítené, azon esetre Szatmár vármegye közönsége a megsemmisítő határozatot érvényteleneknek kijelenti és figyelmen kívül hagyja határozza.
6. Bármiféle sérelmet vagy kárért, mely jelen határozat végrehajtása folytán a megyei vagy közegek tisztviselőket netalán éri, a vármegye teljes érkölesi és anyagi elégtételadására kötelezi magát.
7. Mindaddig, míg a költségvetés, illetve az indennitas, valamint az újonczpártok országgyűlésileg meg nem adatik, minden hónap első csütörtökjén rendkívüli közgyűlés tartandó, melyen a jelen határozattal összefüggő ügyek minden esetre tárgyalandók.
8. A tisztviselők működésének támogatására és a vármegye hatósági együtetteli eljárásának elősegítésére egy hatvan tagu bizottság küldetik ki, mely elsőbét és elsőbét önmaga választja s melynek az alispán, főjegyző és tiszti ügyész hivatalból tagjai lesznek.

Budapest, július 25.
A határrendéség felállítására. Sölley Sándor belügyminiszteri tanácsos hivatalos körútra indult, hogy a határrendéség felállítására körül szükséges intézkedések megtételéről mint a határrendéségek jövőbeli fönléke személyes tapasztalatokat szerezessen. Elsősorban a felvidéket keresi fel és e célból Győr, Lőcse és Eperjes városoknak most küldötték ki az erre vonatkozó belügyminiszteri felhívást.

Gromon Dezső bucsuja. Gromon Dezső volt honvédelmi államtitkár most bucsuzott el a honvédelmi miniszterium tiszti és tisztviselői karától. Sora járta a hivatalokat és személyesen bucsuzott el mindenkitől.

Czár és császá.
A legújabb hírekből megtudjuk, hogy a találkozás indokai a czár személyes elhatározására vezetendők vissza. Hivatalos diplomáciai formája a találkozásnak nincs. A találkozás akkor is nagyjelentőségű lett volna, ha az ilyenkor szokásos körülmények között s a szokásos szertartással történik; s hogy külügyminiszterek nélkül, egyáltalában tanuk nélkül történt a beszélgetés s hogy a találkozás mindössze három óra hosszat tartott, ez az érdekeséget érthető módon nagyon fokozza. Mírel beszélgetett négy szem között a két uralkodó, természetesen senki sem tudja. Az angol sajtó, a mely feltékeny kíváncsisággal kísérte a találkozás attól tart, hogy egy orosz-francia-zómet szövetségről tárgyaltak, ez azonban egészen bizonytalan; bizonyos azonban csak egy: hogy azok, a kik a czár váratlan utazását előre készítet szökésnek hitték, csalódtak, mert a czár nyomban a találkozás után visszautazott Péterhofba. Ma meg nem gondol tehát arra, hogy meneküljön.
Mai híreink egyenként itt következnek:
A találkozás.
Berlin, jul. 25.
Pétváryról jelentik: a Hohenzollern jakt tagnapelőtt este tíz óraker a Polarnaja Zvezda jakt mellett állott meg. Vilmos császár Albert slezvig-holsteini herczeggel és kíséretével az orosz jaktra ment, a hol a czár az öcsésével fogadta öket. A kölcsönös bemutatás és rövid beszélgetés után éjjel tizenegy óraker vonult vissza. Tanácskozásuk negyedél óráig tartott.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hírek. Darányi Ignác orsz.

képviselő a nyarat Tatrafüreden tölti. — Rad-

icsics Jenő min. tanácsos, az iparművészeti mu-

zeum igazgatója, Tátra-Lomnicson nyaral. Mál-

ler Kálmán főrendiházi tag, egyetemi tanár, a

dunaparti közkórházak igazgatója, szabadságo-

zárólag megkötésével visszatért a fővárosba. —

Dr. Szabó Sándor helyettes tisztifőorvos holnap

kezdi meg hat heti szabadságát. A főorvos

helyettes előbb Szalmára, majd Lovranba utaz-

zik.

— Az államvasutak új igazgatói. Vörös

László kereskedelemügyi miniszter — mint

értesítünk — Kotányi Zsigmondot és Szaj-

bély Kálmánt a magyar államvasutaknak

igazgatókká nevezte ki. A kinevezést leg-

közelebb publikálják.

— A hadtestparancsnok szemléje. Kolozs-

váról táviratozzák, hogy Gaudernak hadtest-

parancsnok ma reggel Nagyszébenből odaérke-

zett, majd tovább utazott Beszterczére szemlé-

teni tartani. A hadtestparancsnok holnap visszaérkezik

Kolozsvárra, hol folytatja szemléjét.

— Czímadományozás. A királyi Török Vencze

nyitrai törvényszéki bírók sajtókerélmére törté-

nt nyugalmasabb alkalmából, sok évi hű és

buzgó szolgálata elismerésül, az illetéktábla-bírói

címzet adományozta.

— A szultán ajándéka. Bécsből táviratoz-

zák, hogy a szultán két pompás arabs telivért

ajándékozott Ferenc József királynak és a tel-

ivéreket a szultán főlovászmestere, Feik hasa

hozza Bécsbe. A török tábornok mellé a királyi

szolgálatra gróf Széchenyi testőrulánus fő-

hadnagyt rendelt. A basa Bécsből Ischibe

utazik, hogy átadja a királynak a szultán saját-

kezű levelét.

— Luja hercegnő elmeorvosai. Azt a

szégyenlőt, melyet az osztrák elmeorvosok

ejtettek az orvosi tudományon, sem rabul-

isztítákkal, sem további hazudozásokkal nem

lehet lemosni. A hatalom szolgálatában pro-

stitúáltak a tudományt s Luja hercegnőt

elmeahorodottnak jelentették ki. Természe-

tes, hogy másutt a hatalom szolgálatában

nem álló francia orvosok epelméjüket nyil-

vánították, az osztrák orvosok minden rabul-

isztítákkal ütköztenek visznek, hogy magukat

tisztítsák meg. Dr. Presse igazságügyi tan-

ácsos, a főudvarmesteri hivatalból a her-

cegnő elmeállapotának megvizsgálására ki-

küldött orvosi bizottság elnöke tanulmányt

adott ki, melyben az eltérő orvosi vélemé-

nyeket vizsgálta meg. Magától értetődik, hogy

a francia orvosok ellen foglal állást. Nagyot

került hertel; mindenféle kitér, az igazságot

csak kerülgeti, mint macska a forró

kasát. Beszél osztrák és francia jogról s

azt állítja, hogy Ausztriában nemcsak hű-

lyesség, elmevaz és dühöngő örüllés alap-

ján rendelhetik el a gondnokság alá helye-

zést, hanem lelki gyöngöcsög címén is. Az

osztrák elmeorvosok felismerték a lelki

gyöngöcsög. A szerző most már csak arról

beszél, holott eddig határozatlan tétolyo-

dottnak mondották Luját. Feltételezésnek

éneke az, hogy jogi szempontból a francia

orvosok szakkélménye tarthatatlan, mert a

francia és nem az osztrák jog alapján

készült. Ez nem jelent más, mint azt, hogy

az elmeállapot megvizsgálásánál nem pusztán

a tudomány, hanem a jogi szempontokat

tartották mérvadónak. Osztrák jog szerint

tétolyodott a boldogtalan hercegnő, fran-

cia jog szerint epelméjű. Így védekeznek

az osztrák elmeorvosok egész komoly

ábrándtal s észre sem veszik, hogy a

világ kacag rajtuk. Luja hercegnő

nőről egyébként az alábbiakat írják

Parisból: Luja erősen kifakadt amaz eljá-

rás ellen, hogy Kobur Fülöp nyilvánosságára

hozta a keresetet, még mielőtt a tartalmát

közölte volna vele.

— Ha — ugymond — egy ilyen valót-

lanságotól, csavarósktól és képmutatástól

hemzsgő kereset nyilvánosságra hozatásával

kényszerítenek arra, hogy minden tekintet

felvetve, a köz elé állítsak egy áldatlan

házaságot, kijelentem, hogy erre nem én

adtam alkalmat, hanem engem egyenesen

rászorítottak.

A hercegnő most tárgyal Parisban ügy-

védjével, Dr. Stimmerrel a férj válókerese-

tét szánt vázmal kérdésében.

— Agyonajította a szószéken a villám.

Megrendítő szerencsétlenségről ad hírt egy ma

érkezett miskolci tudósításunk. Gombos Pál ig-

riczi községi születési 23 éves harmadéves the-

ologus látogatóba ment néhány napra az emődi

református lelkeshez. Az ifju papjelölt megkérte

a lelkeset, hogy a vasárnapi délutáni ismertet-

let alkalmával engedje meg neki, hogy ő mond-

hassa a templomi szózatokat. A lelkes engedett

a kérésnek és vasárnap délután nagy közönség

gyűlt egybe a theologus meghallgatására. Ism-

tereztetet közben nagy éhjáró keletkezett és

egy villám iszonyú dördüléssel éppen a tem-

plomba csapott le. A mikor a hívők kábultsá-

gukból magukhoz tértek, megdermedve látták,

hogy az ifju papjelölt, a ki néhány pillanattal

előbb még isent dicsőítette, élettelenül hajlik

előre a szószéken. Azonnal hozzá futottak, de

minden észlelési kísérlet hiábavaló volt: a szer-

encsétlen ifju a villám agyonajította. Édesany-

ját, özvegy Gombos Pálnét értesítették a gyász-

esetről, a ki, hirtelen, ennek hallatára sulyo-

beteg lett. A szerencsétlen fiatal papjelölt

családjá iránt általános a részvétel.

— Tifusz a Margit-szigeten. A Margit-

sziget furdóvendégei körül tegnap heten

megbetegedtek s a betegnekél gasztrikus

jel jelentkezett. A betegek közül hat mára

teljesen meggyógyult ugyan, de annak da-

czára, nemcsak a furdóvendégek, hanem a

szigetet látogató közönség körében is, gyors

terjedt el az a hír, hogy a szigeten

tífusz-járvány van. Ennek vilá is némi alapja,

mert Szekula Bélánén, a ki a gyvendég-

lőben lakott, csakugyan tifuszt konstataáltak

bináció, amelynek szerzőire különben egy

számottevő államferfi, hogy Oroszország

vegye át Japántól hadikölcsönait, még pedig

olyan formán, hogy a tőkét nem egyszerre,

hanem évi részletekben fizeti s így Japán

megszabadul hadikölcsönének kötelezettsé-

gétől.

A harcztéről.

Pétérvár, jul. 25.

A vladivosztoki vezérkartól távirat

érkezett, a melyben azt jelenti, hogy

ez idő szerint rendkívül elkesere-

dett harczt folyik a Tumen folyón

való átkelésért. Hazugáva hadse-

rege nagy vitézséggel támadja meg az

orosz hadállásokat. Az oroszok ez

idő szerint még képesek hadállá-

szaikat megtartani. A japánok már

négyszer intéztek szuronyrohamot,

de az oroszok mindannyiszor óriási

veszteséggel visszaverték őket. A

japánok részéről harmincezer ember

vesz részt a csatában. Mult éjjel, éj-

félkor általános támadást intéztek az

orosz hadállások ellen és rákényszer-

ítették az oroszokat, hogy ne-

hány életelt hadállásukat fel-

adják, de valamennyi ágyujukat biz-

tonságba tudták hozni. A csata még

folyik.

A nagy ütközet előtt.

London, jul. 25.

(Saját tudósítónktól.) A Daily

Telegraphnak táviratozzák Tokióból,

hogy Mandzuriában a két sereg csak

tizenkilenc kilométer távolságra van

egymástól. Mindennap várják a

nagy összütközés híreit.

A helyzet Lengyelországban.

Varsó, jul. 25.

Tegnap egy titkos-rendőrt kézzurással

megölték; ezenkívül Mosaicben, Kalisban és

Szoznowicében is egy-egy rendőr merén-

yeltnek lett áldozata.

Lodz, jul. 25.

A rendőrség bombagyárt fedezett fel;

ezenkívül négy láda proklamációt talált, a

mely a katonaságnak volt szánva.

Merény

törökországban, mert a hajót széjjelzede...

Gazdasági munkások sztrájkja. A váci fűszelvény...

Halál a tárnában. A Resicabánya köz...

Oláh tüntetés Gyulán. Röviden jelent...

Az állatkeret új igazgatója. Sarák Károly...

Belgrád sötétségben. A belgrádi vilny...

A kintorna alkonya. Kristóffy József be...

Rablógyilkos özgány. Borzalmas rabl...

A helyi katasztrófa áldozatai. Megirt...

A bajai postahivatal leégte. Ma éjje...

Órjögő oláhok egy gyorsvonaton. Az utasok...

Károlyvárosnál felszállt a vonatra három oláh paraszt...

Bécsből jelentős tudósítók, hogy az osztrák Landwehr...

Nemzetközi sakk-kongresszus. A barmeni sakkjász...

Bádogszekrény mint bankpórus. Székesfehérváron...

Betűr és csendőrv viaskodás. Ölműz közelében...

Parkünnepély Rajecz-fürdő. Szépen sikerült...

A József főherceg Szanatórium-Egyesület...

Két busu. A vizivárosban Szent-Anna napja...

Balaton jacht és váltó. Ez a három szó, így egy...

A kintorna alkonya. Kristóffy József belügyminiszter...

Rablógyilkos özgány. Borzalmas rablógyl...

A helyi katasztrófa áldozatai. Megirtuk, hogy a helyi...

A bajai postahivatal leégte. Ma éjjel, mint tudósítók...

Órjögő oláhok egy gyorsvonaton. Az utasok, kik tegnap...

Károlyvárosnál felszállt a vonatra három oláh paraszt...

Bécsből jelentős tudósítók, hogy az osztrák Landwehr...

Nemzetközi sakk-kongresszus. A barmeni sakkjász...

Bádogszekrény mint bankpórus. Székesfehérváron...

Betűr és csendőrv viaskodás. Ölműz közelében...

A József főherceg Szanatórium-Egyesület...

Két busu. A vizivárosban Szent-Anna napja...

Balaton jacht és váltó. Ez a három szó, így egy...

A kintorna alkonya. Kristóffy József belügyminiszter...

Rablógyilkos özgány. Borzalmas rablógyl...

A helyi katasztrófa áldozatai. Megirtuk, hogy a helyi...

A bajai postahivatal leégte. Ma éjjel, mint tudósítók...

Órjögő oláhok egy gyorsvonaton. Az utasok, kik tegnap...

Károlyvárosnál felszállt a vonatra három oláh paraszt...

Bécsből jelentős tudósítók, hogy az osztrák Landwehr...

Nemzetközi sakk-kongresszus. A barmeni sakkjász...

Bádogszekrény mint bankpórus. Székesfehérváron...

Betűr és csendőrv viaskodás. Ölműz közelében...

mával Hilmi pasa, a főgenerális rendkívüli szivélyessé...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Csaszló Ferenc 48-as hadnagya, a honvédmenedék...

Pap Elek nyugalmazott királyi alhiró és hónap 23-án...

Trányi szállítás. Gabonaszállítás-díj...

Newyork. Gyapot Newyorkban helyben...

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

Chicago. Zárhat. Jul. 25. Jul. 24.

